

Wymagania edukacyjne z religii

klasa I klasy gimnazjum

opracowane na podstawie materiałów katechetycznych

„Szukam was” z serii „Odsłonić twarz Chrystusa”

zgodny z programem nauczania nr AZ-3-01/10

Ocena celująca:

Uczeń:

- twórczo rozwija własne uzdolnienia;
- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą;
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych
- potrafi zastosować zdobyte wiadomości we własnym życiu;
- wypowiada się logicznie i wyczerpująco na dany temat;
- uczestniczy i osiąga sukcesy w konkursach, olimpiadach,
- angażuje się w pracę poza lekcyjną: gazetki religijne, montaże słowno – muzyczne, koła religijne, oprawę liturgiczną, zaangażowanie w parafię;
- zeszyt jest prowadzony systematycznie i odznacza się wyjątkową estetyką;
- podczas modlitwy uczeń zawsze przyjmuje właściwą postawę ciała i jest skupiony na rozmowę z Bogiem;
- zgłasza propozycję form modlitwy.

Rozdział I
Ludzie pytają o Mnie

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia trzy sposoby poznawania rzeczywistości; - wie, że język może być przyczyną nieporozumień; - wskazuje pytania egzystencjalne. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje przyczyny nieporozumień językowych, - kojarzy wyrażenia potoczne z odpowiednimi wyrażeniami religijnymi; - układa osobistą hierarchię pytań egzystencjalnych; - rozumie ważność zadawania pytań w życiu codziennym i naukowym; - rozumie zaufanie jako akt psychologiczny, społeczny i religijny. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady trzech sposobów poznawania rzeczywistości; - wyjaśnia znaczenie religijne wyrażen potocznych związanych z życiem religijnym; - wskazuje przedmiot zainteresowania filozofii i teologii; - rozumie istotę wiary religijnej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - argumentuje troskę gimnazjalisty o swój język religijny; - formułuje pytania egzystencjalne; - uzasadnia kolejność pytań we własnej hierarchii; - dokonuje autoanalizy: co wiem, a w co wierzę?; - interpretuje opowieść o zwątpieniu Piotra.

Rozdział II
Mówię do was

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie, że Bóg objawia się jako Stwórca w przyrodzie, działa w ludzie wybranym (historia ludu) oraz w Jezusie Chrystusie, którego nauka i działanie zostały spisane w NT; - podaje przykłady pośredników objawienia (proroków, Apostołów); - wyjaśnia, jaka jest wartość Biblii dla człowieka wierzącego; - rozumie, na czym polega zjawisko kontekstu w codziennej komunikacji i w interpretacji Biblii; - wie, że słowa w języku polskim mają różne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że człowiek może poznać Boga przez dzieła stworzenia; - korzystając z instrukcji, odszukuje w Biblii cytaty na podstawie odnośnika; - krytycznie (nie dosłownie) czyta teksty biblijne; - wymienia gatunki biblijne; - podaje przykłady środków stylistycznych w Piśmie Świętym; - zna różne sposoby czytania Pisma Świętego; - odczytuje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie różnicę między natchnieniem artystycznym a biblijnym; - samodzielnie odszukuje w Biblii cytaty na podstawie odnośnika; - podaje przykłady nieporozumień z związku z nieuwzględnieniem kontekstu; - wyjaśnia sens pracy biblistów; - korzysta z komentarzy w czasie lektury Biblii; - samodzielnie lokalizuje w tekście biblijnym środki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia natchnienie Ducha Świętego w Piśmie Świętym (natchnienie do działania, mówienia i pisania); - wyjaśnia kwestię złożoności autorstwa (Boga i ludzi) Pisma Świętego; - sam tworzy odnośniki do tekstów Pisma Świętego; - wykazuje się wiedzą o Biblii: jej budowie, językach oryginału, tłumaczeniach, różnicach w kanonie różnych wyznań; - stosuje zasadę kontekstu w

<p>znaczenie od oryginalnych słów Pisma Świętego;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie wartość komentarzy do czytań w czasie Mszy świętej; - rozumie znaczenie środków stylistycznych w interpretacji Biblii; - wyjaśnia, że czytając Pismo Święte, spotykamy Jezusa Chrystusa; - określa główny cel czytania Biblii; - rozumie religijne przesłanie opowiadań o stworzeniu świata. 	<p>opowiadanie o stworzeniu świata jako utwór ku chwale Boga;</p> <ul style="list-style-type: none"> - formułuje prawdy religijne wpływające z analizowanych fragmentów. 	<p>stylistyczne;</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje trzy sposoby czytania Biblii (indywidualne, wspólnotowe, liturgiczne); - porównuje dwa teksty biblijne poruszające tę samą tematykę. 	<p>interpretacji Pisma Świętego (teksty z podręcznika);</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia wpływ gatunku na rozumie tekstu biblijnego; - interpretuje teksty biblijne, wykorzystując wiedzę o środkach językowych; - rozumie, na czym polega uniwersalność przekazu biblijnego; - wykorzystuje do interpretacji tekstów biblijnych metody analizy: znajomość kontekstu, znaczenia słów i środków stylistycznych.
--	---	---	---

Rozdział III Dalem wam wszystko

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie, co odróżnia człowieka od zwierząt; - rozumie pojęcia „prehistoria biblijna”, „grzech pierworodny”; - zna konsekwencje grzechu pierwszych rodziców dla nich i dla każdego człowieka; - wskazuje sakrament łagodzący skutki grzechu pierworodnego; - interpretuje cytat biblijny (człowiek ma władzę panować nad grzechem); - rozumie zazdrość jako grzech przeciw bliźniemu; - wyjaśnia znaczenie potopu w prehistorii biblijnej, - interpretuje symbole biblijne (gołębica, gałązka oliwna, tęcza); - rozumie symboliczne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na podstawie wskazanych fragmentów Biblii odczytuje prawdy religijne zawarte w opisach stworzenia człowieka (notatka); - interpretuje biblijną opowieść o grzechu pierworodnym; - interpretuje symbole zawarte w opowieści o wygnaniu z raju; - wskazuje główny motyw treściowy początkowych rozdziałów Księgi Rodzaju; - wskazuje podobieństwo między Adamem a Noem; - wyjaśnia mechanizm rozprzestrzeniania się zła na świecie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcie godności człowieka; - wyjaśnia sformułowania „otrzymać ducha przybrania za synów”, „być dziedzicem Boga” (chrześcijańska koncepcja godności człowieka); - ilustruje (plakat) odpowiedzialność człowieka za stworzenie; - wyjaśnia pojęcia „prehistoria biblijna”, „grzech pierworodny”; - wskazuje biblijny cytat będący zapowiedzią zwycięstwa dobra nad złem i opieki Boga nad ludźmi mimo ich grzechu; - samodzielnie rozwiązuje „kłopotliwe” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia i omawia prawdy religijne zawarte w opisach stworzenia człowieka; - wyjaśnia, dlaczego Bóg nie udaremnił decyzji pierwszych ludzi; - zna i rozumie formuły z liturgii chrztu wiążące się z grzechem pierworodnym; - tłumaczy zależność między wolnością a poszanowaniem wolności drugiego człowieka; - porównuje motywy mitologiczne z biblijnymi (potop); - wyjaśnia niemożliwość pełni człowieczeństwa bez Boga.

znaczenie wieży Babel.		zagadnienia związane z dosłownym rozumieniem prehistorii biblijnej; - wskazuje na religijne znaczenie wody (potop i chrzest); - rozumie nadrzędną pozycję prawa Bożego nad prawem ludzkim.	
------------------------	--	--	--

Rozdział IV Szukam dobra

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie rolę podejmowania wyzwań w życiu człowieka; - wskazuje wezwanie Boże jako najważniejsze zadanie człowieka wierzącego; - opowiada o Abrahamie, Izaaku i Jakubie; - rozumie istotę walki Jakuba; - zna różne tradycje swojej rodziny; - podaje podstawowe informacje o Mojżeszu; - rozumie związek wolności i odpowiedzialności; - opisuje zawarcie przymierza Boga z ludem (przymierze synajskie); - opowiada o Jozuem i Samuelem; - opowiada o Dawidzie z wyeksponowaniem jego postawy szlachetności i wierności Bożemu zakazowi; - rozumie istotę sakramentu pokuty; - wyjaśnia, kim byli prorocy; - wymienia proroków 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia rolę biblijnych genealogii; - wyjaśnia, kim byli biblijni patriarchowie; - opowiada, na czym polega święto Paschy; - rozumie znaczenie słowa „rytuał”; - uogólnia postawę Samuela (wysłuchanie się w głos Boga i posłuszeństwo wobec Niego); - uogólnia postawę Dawida: wierność Bogu w życiu ucznia, walka z pokusami; - ogólnie opisuje treść przepowiadania proroków: wezwanie do nawrócenia Izajasza i zapowiedź nowego przymierza przez Jeremiasza; - opisuje ogólnie treść przepowiadania czasów niewoli babilońskiej: Izajasza zapowiedź Zbawiciela i Ezechiela; - podaje przykłady poświęcania życia i ocenia je w świetle wiary; - opowiada dzieje braci Machabeuszy i uogólnia ich postawę. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie symbolikę drogi jako metafory ludzkiego życia; - interpretuje decyzję Abrahama o wyruszeniu z ziemi rodzinnej; - wyjaśnia sens metamorfozy Jakuba, - rozumie znaczenie pochodzenia i rodziny w życiu człowieka; - wyjaśnia istotę święta Paschy i kolacji sederowej w religii żydowskiej; - wyjaśnia, na czym polega trudność ludzkiej wolności; - rozumie rolę rytuału w ważnych momentach życia; - na podstawie tekstów biblijnych opisuje obraz Boga; - wskazuje na słuchanie jako na warunek konieczny kontaktu z Bogiem; - rozumie, że prawdziwymi wrogami człowieka są jego grzechy; - rozumie aktualność starotestamentowych proroctw (zapowiedź zbawienia, nadzieja 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - krótko objaśnia tło historyczne losów Abrahama; - porównuje postacie Abrahama i Jakuba; - przedstawia genealogię Jakuba; - wyjaśnia funkcje pamięci indywidualnej, rodzinnej, narodowej; - wyjaśnia biblijną historię wędrówki ludu wybranego w kontekście wiary w działanie Boga; - rozważa paradoks zawarcia przymierza w kontekście wolności człowieka; - rozważa przyczyny fałszywego obrazu Boga; - interpretuje postać Samuela z uwzględnieniem współczesnego kontekstu (jako współczesnego nastolatka); - analizuje obrazy o tematyce religijnej w kontekście Pisma Świętego; - analizuje przekazy współczesnych „proroctw” w świetle wiary: wyraża

<p>czasów rozbicia narodu wybranego: Izajasza i Jeremiasza;</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiada o niewoli babilońskiej; - rozumie niewolę dosłownie (utrata wolności politycznej przez naród) i przenośnie (jako niewolę grzechu); - męczeństwo rozumie nie tylko jako dosłowne poświęcanie życia. 		<p>chrześcijańska);</p> <ul style="list-style-type: none"> - objaśnia znaczenie wyrażenia „męczeństwo dnia codziennego”. 	<p>i uzasadnia nadzieję chrześcijańską w świetle proroctw;</p> <ul style="list-style-type: none"> - odnajduje związki między ST i NT; - rozumie chrześcijański model dawania świadectwa wiary (np. w odróżnieniu od islamskiego).
---	--	---	---

Rozdział V Jestem z wami

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie słowa „Mesjasz”; - wymienia formy pobożności maryjnej; - wymienia wydarzenia z życia Maryi; - wie, że Jezus był postacią historyczną; - zna kanon NT; - zna autorów Ewangelii; - wie, na czym polega istota chrześcijaństwa; - zna na pamięć Apostolski symbol wiary; - rozumie szczęście w kontekście wiary (ośmiu błogosławieństw); - wie, na czym polega odkupienie ludzi przez Chrystusa; - opowiada o Bracie Albercie; - wskazuje na zmartwychwstanie Chrystusa jako na podstawową prawdę wiary; - rozumie istotę nadziei chrześcijańskiej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia współczesne zjawisko „ukrycia Jezusa” i ocenia je w świetle wiary; - układa chronologicznie „historię zbawienia”; - rozumie, dlaczego Maryja jest wzorem wiary i miłości; - wymienia przynajmniej dwa dokumenty historyczne potwierdzające istnienie Jezusa; - opisuje zawartość treściową NT, - rozumie mechanizm rozbieżności informacyjnych w różnych tekstach NT; - zna ogólną charakterystykę poszczególnych Ewangelii; - wymienia kilka paradoksów wiary chrześcijańskiej; - zna proroctwa Izajasza dotyczące „sługi Jahwe”; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy znaczenie wyrażen: „dni ostateczne”, „pełnia czasów”; - wyjaśnia, dlaczego Maryja jest wzorem wielkodusznego zawierzenia Bogu, które uwalnia człowieka od strachu o siebie; - rozumie wyjątkowość kultu maryjnego; - wymienia większość dokumentów historycznych potwierdzających istnienie Jezusa; - dzieli dokumenty na chrześcijańskie i niechrześcijańskie; - opisuje okoliczności powstania Ewangelii; - opisuje fazy powstawania Ewangelii; - porównuje świecką z chrześcijańską koncepcję szczęścia ludzkiego (osiem błogosławieństw oraz szczęście 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje znaczenie proroctw mesjańskich dla ludu wybranego; - samodzielnie opisuje wezwania z Litanii Loretańskiej; - opisuje wybrane święto maryjne; - podejmuje próbę oceny wiarygodności dokumentów dotyczących istnienia Jezusa; - sporządza notki biograficzne autorów dokumentów; - tłumaczy przyczynę rozbieżności treściowych między informacjami pochodzącymi z NT; - uzasadnia wiarygodność Ewangelii; - wyjaśnia wybrane przez siebie paradoksy wiary; - rozumie analogię postawy Jezusa Chrystusa i Brata Alberta; - wyciąga wnioski

<ul style="list-style-type: none"> - opisuje stosunek ludzi współczesnych do śmierci; - opowiada o wskrzeszeniu Łazarza; - opowiada tekst ewangeliczny obrazujący sąd ostateczny; - zna pojęcie „paruzja”; - opisuje chrześcijańską wizję nieba. 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje ewangeliczne opowiadania o zmartwychwstaniu Chrystusa; - zna różnicę między wskrzeszeniem Łazarza a zmartwychwstaniem; - opowiada i interpretuje tekst ewangeliczny obrazujący sąd ostateczny; - interpretuje plakat dotyczący koncepcji nieba. 	<ul style="list-style-type: none"> eschatologiczne: „nowe niebo i nowa ziemia”; - zna różne formy krzyża, - zna <i>Koronkę do miłosierdzia Bożego</i>; - wykorzystuje wiedzę religijną do interpretacji sakralnych dzieł sztuki (śmierć i zmartwychwstanie Jezusa); - wyjaśnia, na czym polega chrześcijański stosunek do śmierci; - wyjaśnia zależności między sądem ostatecznym a miłością Bożą; - wyjaśnia pojęcie „paruzja”. 	<ul style="list-style-type: none"> z porównania ewangelicznych opowiadań o zmartwychwstaniu Chrystusa; - przeprowadza refleksję na temat żałoby w życiu człowieka; - wyjaśnia religijne znaczenie wskrzeszenia Łazarza; - porównuje różne wizje sądu ostatecznego; - wyjaśnia paradoks: dążenie do aktywnego dobrego życia i przemijalność dóbr doczesnych.
---	--	---	--

Rozdział VI Jestem dla was

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polega misja Kościoła; - opowiada o św. Piotrze i o początkach Kościoła; - zna pochodzenie godności papieża, jego odpowiedzialność; -wymienia kilka biblijnych obrazów Kościoła, - opowiada o życiu pierwszych chrześcijan; - podaje współczesne przykłady świadectwa chrześcijan (własne i z podręcznika); - podaje przykłady sytuacji, w których ludzie zachowują lub łamią zasady współżycia społecznego; - rozumie pojęcie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, co to znaczy, że Kościół jest misyjny; - rozumie określenie „Urząd Nauczycielski Kościoła”; - interpretuje jeden, wybrany przez siebie obraz Kościoła; - interpretuje fragment <i>Dziejów Apostolskich</i>; - opowiada treść <i>Listu do Diogeneta</i>; - nazywa zbiory praw; - wskazuje regułę benedyktyńską jako podstawę prawodawstwa europejskiego; - opowiada o początkach chrześcijańskiej Europy; - wskazuje podstawowe 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: „prozelityzm”, „klerykalizacja”, „ewangelizacja”; - wyjaśnia, na czym polega nieomyślność nauki Kościoła; - zna wybraną książkę Jana Pawła II lub książkę o nim; - wymienia papieży XX wieku i krótko o nich opowiada; - interpretuje biblijne obrazy Kościoła; - układa modlitwę za Kościół z wykorzystaniem biblijnych obrazów; - wyjaśnia różnice stosunku do człowieka starożytnych Rzymian i pierwszych chrześcijan; - prezentuje postać 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady prześladowań współczesnych chrześcijan; - zabiera głos w dyskusji na temat urzędowego traktowania Kościoła; - tworzy własny obraz Kościoła; - rozumie różnice w starotestamentowych i nowotestamentowych obrazach Kościoła; - aktualizuje treść <i>Listu do Diogeneta</i>; - rozważa przyczynę trwałości chrześcijaństwa; - wykorzystuje rozumienie pojęcia „prawa naturalnego” do interpretacji fragmentów Pisma Świętego i aforyzmów;

<p>„prawa naturalnego”; - wymienia postulaty reformy gregoriańskiej; - zna pojęcia: Inkwizycja, herezja, wolność sumienia; - opowiada o świętym Dominiku, - przedstawia postać św. Tomasza i łączy go z zakonem dominikanów; - opowiada o świętym Franciszku, - rozumie znaczenie słowa „ekumenizm”; - wskazuje wzór jedności (Trójcę Świętą) i źródło jedności (Eucharystię), - przedstawia postać św. Wojciecha i Stanisława.</p>	<p>wyznaczniki reguły dominikańskiej; - wymienia podstawowe punkty reguły franciszkańskiej; - wymienia trzy zadania ruchu ekumenicznego; - rozumie zależność: chrześcijaństwo – katolicyzm; - uogólnia postawę św. Wojciecha i Stanisława.</p>	<p>współczesnego świętego; - wyjaśnia pojęcie „prawa naturalnego”, wiąże je z sumieniem; - podaje przykłady konfliktu prawa Bożego i prawa państwowego; - omawia postulaty reformy gregoriańskiej, wykorzystując tło historyczne; - wyjaśnia pojęcia: Inkwizycja, herezja, wolność sumienia z wykorzystaniem kontekstu historycznego; - wskazuje podstawowe wyznaczniki reguły dominikańskiej, wykorzystując kontekst historyczny; - uogólnia i aktualizuje postawę świętego Franciszka; - wymienia kilka Kościołów należących do Kościoła katolickiego i innych wyznań; - zna ogólnie historię rozłamów w chrześcijaństwie; interpretuje obraz o tematyce historycznej z wykorzystaniem wiadomości o początkach Kościoła w Polsce; - objaśnia metaforę „moje Westerplatte”.</p>	<p>- rozważa sytuacje konfliktu prawa Bożego i prawa państwowego; - rozważa istotę sakramentu chrztu w kontekście wolności sumienia; - ogólnie przedstawia filozofię św. Tomasza; - rozważa, czy dawać pieniądze ludziom zebrzącym na ulicy; - charakteryzuje wybrane niekatolickie wyznanie chrześcijańskie; - komentuje warunki dialogu ekumenicznego; - podejmuje refleksję na temat współczesnego modelu patriotyzmu, np. w kontekście procesów integracyjnych z UE.</p>
--	--	---	--

Rozdział VII
Czekam na was

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
--------------------------------	------------------------------	------------------------	-------------------------------

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiada o św. Stanisławie Kostce; - dokonuje autorefleksji: ważne wydarzenia w moim życiu; - zna części różańca; - wymienia kilkoro świętych; - odróżnia Uroczystość Wszystkich Świętych od Dnia Zmarłych; - porządkuje najważniejsze uroczystości i okresy roku liturgicznego; - wyjaśnia słowo „liturgia”; - podaje dwa znaczenia terminu „adwent”; - charakteryzuje specyfikę adwentu jako okresu liturgicznego; - rozumie znaczenie słowa „paruzja”; - rozumie symbolikę światła i ciemności; - rozumie religijny (nie tylko tradycyjny) sens Bożego Narodzenia; - rozumie religijne znaczenie Wielkiego Postu; - wyjaśnia symbolikę posypania głów popiołem; - wymienia nabożeństwa wielkopostne; - wymienia części Triduum Paschalnego i wyjaśnia treść obchodów poszczególnych dni; - rozumie znaczenie obchodów Triduum Paschalnego w życiu chrześcijanina; - podaje podstawowe prawdy wiary związane z Duchem Świętym; - wymienia symbole Ducha Świętego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uogólnia postawę św. Stanisława Kostki: służba wyższym wartościom; - rozumie, że różaniec jest modlitwą chrystocentryczną; - rozumie istotę Kościoła pielgrzymującego, oczyszczającego się i niebiańskiego (np. łączy określenia z definicjami); - podaje podobieństwa i różnice między rokiem kalendarzowym i liturgicznym; - zna oficjalne stanowisko Kościoła w sprawie zabaw hucznych w czasie adwentu; - wymienia zwyczaje adwentowe i omawia ich znaczenie; - przyporządkowuje każdej części Triduum Paschalnego określone obrzędy; - podejmuje próbę samodzielnego określenia symboliki Ducha Świętego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiada o wybranym świętym, który zmarł w młodości; - zna pochodzenie modlitwy różańcowej; - wyjaśnia, na czym polega obcowanie świętych; - wyjaśnia istotę Kościoła pielgrzymującego, oczyszczającego się i niebiańskiego; - wymienia porządek roku liturgicznego; - wyjaśnia gesty i symbole liturgiczne; - wyjaśnia znaczenie słowa „paruzja”; - rozumie znaczenie najważniejszych symboli w Apokalipsie; - wyjaśnia znaczenie Bożego Narodzenia jako Wcielenia Syna Bożego, który sprawił, że życie ma sens; - poznaje nową dla siebie kolędę; - wyjaśnia umowność daty Bożego Narodzenia; - wyjaśnia znaczenie modlitwy, postu i jałmużny w Wielkim Poście; - objaśnia znaczenie obrzędów Triduum Paschalnego; - wyjaśnia symbolikę Ducha Świętego; - zna pojęcie „Paraklet”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje znaczenie słów modlitwy <i>Zdrowaś Maryjo</i>; - rozumie chrześcijaństwo jako wspólnotę, która wyzwala z poczucia samotności; - wyjaśnia aktualizacyjny, uobecniający sens liturgii; - wyjaśnia symboliczne przedstawienie roku liturgicznego jako spirali; - bierze udział dyskusji na temat adwentu w życiu człowieka współczesnego; - krytycznie odnosi się do wypowiedzi rówieśników na temat adwentu wykorzystując swą wiedzę na temat tego okresu liturgicznego; - charakteryzuje liturgię Bożego Narodzenia; - samodzielnie analizuje niedzielne czytania wielkopostne; - porównuje Paschę żydowską z Paschą chrześcijańską; - podaje informacje na temat zakonu Ducha Świętego.
---	---	---	--

- wie, kiedy obchodzimy Uroczystość Zesłania Ducha Świętego.			
--	--	--	--

Wymagania edukacyjne z religii

Kl. II gimnazjum

Opracowane na podstawie materiałów katechetycznych

„Jestem z wami” z serii „Odsłonić twarz Chrystusa”

zgodne z programem nauczania nr. AZ – 3- 01/10

Ocena celująca:

Uczeń:

- twórczo rozwija własne uzdolnienia;
- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą;
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych
- potrafi zastosować zdobyte wiadomości we własnym życiu;
- wypowiada się logicznie i wyczerpująco na dany temat;
- uczestniczy i osiąga sukcesy w konkursach, olimpiadach,
- angażuje się w pracę poza lekcyjną: gazetki religijne, montaże słowno – muzyczne, koła religijne, oprawę liturgiczną, zaangażowanie w parafię;
- zeszyt jest prowadzony systematycznie i odznacza się wyjątkową estetyką;
- podczas modlitwy uczeń zawsze przyjmuje właściwą postawę ciała i jest skupiony na rozmowę z Bogiem;

- zgłasza propozycję form modlitwy.

Rozdział I
Chcę być szczęśliwy

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nazywa ludzkie pragnienia i potrzeby; - interpretuje metafory „skarby na ziemi” i „skarby w niebie”; - porównuje zakończenia tekstów: literackiego i tekstu św. Augustyna; - podaje przykłady sytuacji życiowych, w których ludzie potrzebują pomocy innych; - rozumie małżeństwo, rodzinę i ojczyznę, a także zrzeczenia jako środowiska rozwijające wspólnotowy aspekt życia; - analizuje sytuacje przedstawione w tekście literackim i interpretuje postawy bohaterów; - rozumie łacińskie wyrażenie „pro publico bono” będące tematem lekcji; - przedstawia postać św. Jadwigi w kontekście historycznym; - rozumie pojęcia „działalność charytatywna” i „fundacja”; - wskazuje pierwiastek ludzki i Boski w Kościele; - rozumie istotę chrztu jako włączenia do Kościoła oraz zadania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje poczucie szczęścia gimnazjalisty w świetle Pisma Świętego (Jk 5, 13); - analizuje wyniki sondażu o szczęściu; - zna klasyfikację potrzeb; - wskazuje różne modele sensu życia; - interpretuje wybrane fragmenty Ewangelii (Mt 11, 28-30) w kontekście tematyki cierpienia i przeciwności losu; - interpretuje sytuacje i postawy przedstawione w tekstach literackich – w świetle tekstów Pisma Świętego; - interpretuje postawę św. Jadwigi w świetle przekazów historycznych, literackich i w świetle cytatu z Pisma Świętego (Mdr 4, 13) oraz dzieła malarskiego; - interpretuje wybrane fragmenty Pisma Świętego w kontekście tematyki obrazów Kościoła; - wymienia sposoby tworzenia wspólnoty Kościoła; - wymienia elementy misji Kościoła; - rozumie udział w Eucharystii jako 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje model szczęścia lansowany przez współczesne czasopisma młodzieżowe; - rozważa, czym potrzeba różni się od zachcianki; - interpretuje aforyzmy o szczęściu; - rozważa, czy dom jest skarbem ziemskim, czy niebiańskim; - rozważa, o jakim ukojeniu (ziemskim czy wiecznym) mówi tekst św. Augustyna i Pismo Święte (Mt 11, 28-30); - znajduje w modlitewniku pieśń religijną wyrażającą szczęście z odnalezienia Boga; - przedstawia przyczyny i skutki choroby sieroczej; - interpretuje aforyzmy będące tematami katechez; - rozważa istotę patriotyzmu; - interpretuje słowa „Czyń, co widzisz”; - zna etymologię słowa „Kościół”; - interpretuje słowa Napoleona wyrażające podziw związany z wielopokoleniowym trwaniem Kościoła; - projektuje gazetkę na temat misji Kościoła; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa, czy jest możliwe uzyskanie pełni szczęścia bez Boga; - interpretuje wybrane fragmenty Ewangelii w kontekście tematyki pragnień i potrzeb człowieka; - interpretuje słowa bł. Jana Pawła II i odnosi je do współczesnej sytuacji egzystencjalnej ludzi młodych; - rozważa paradoks człowieka jako istoty społecznej w kontekście wyboru samotności jako drogi życiowej; - rozumie istotę odpowiedzialności społecznej nie tylko w wymiarze współczesnym, ale także w przyszłym; - rozważa różnice między działalnością charytatywną a sponsoringiem; - pisze list otwarty do rówieśników na temat ich przynależności do Kościoła; - rozważa, czy podejmowanie misji Kościoła jest narzucaniem innym wiary; - rozważa zmienne i stałe elementy Mszy Świętej w kontekście zmian społecznych.

wynikające z przynależności do Kościoła; - wskazuje w wybranych tekstach określenia i obrazy Kościoła; - określa zależność między wiarą a czynkami; - zna części i obrzędy Eucharystii; - interpretuje przypowieść o zaproszeniu na ucztę.	osobiste zaangażowanie w relacje z Bogiem; - rozumie wyrażenie „Eucharystia – serce Kościoła”.	- przeprowadza ankietę dotyczącą uczestnictwa we Mszy Świętej i interpretuje jej wyniki.	
--	---	--	--

Rozdział II Prowadź mnie

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje dwa znaczenia słowa „wcielenie”; - wskazuje w „Symbolu Nicejsko-Konstantynopolitańskim” fragment dotyczący Wcielenia; - wymienia cechy prawdziwego obrazu Boga; - analizuje różne znaczenia i konteksty użycia słowa „ojciec” oraz konfrontuje je z obrazem Boga Ojca; - interpretuje wybrane fragmenty Ewangelii pod kątem życia Jezusa; - wskazuje współczesnych apostołów; - definiuje przypowieść jako gatunek literacki; - zna zasady interpretacji przypowieści; - rozumie pojęcie „pełnia człowieczeństwa”; - dokonuje oceny cech człowieka chciwego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - widzi różnicę między realizmem wiary we Wcielenie a pozorami wierzeń starożytnych; - wskazuje paradoksy dotyczące Wcielenia Boga; - interpretuje fragmenty Ewangelii mówiące o obrazie Boga jako Ojca; - interpretuje obraz Rembrandta „Powrót syna marnotrawnego” ze szczególnym uwzględnieniem detalu – dłoni ojca; - podaje krótką informację o życiu Małych Braci Jezusa; - podaje przykłady odpowiedzi na wezwanie Jana Chrzciciela z życia współczesnych ludzi; - interpretuje wybrane przypowieści; - zna pojęcie konsumpcjonizmu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje dzieło malarskie obrazujące Wcielenie; - projektuje witraż przedstawiający Boga Ojca; - interpretuje tytuł dzieła malarskiego z wykorzystaniem kontekstu religijnego; - zna pojęcie Epifania; - rozważa, czy droga do królestwa Bożego polega w wyrzeczeniach czy na radości; - przygotowuje wybór zdjęć jako materiał do dyskusji: Co uważa się za pełnię człowieczeństwa, a co nią jest?; - rozważa, czy ludzie współcześnie bardziej boją się śmierci czy potępienia wiecznego; - rozważa sposób obecności Jezusa w Kościele. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa, jak mogłaby wyglądać współczesna wizja artystyczna Jezusa Chrystusa, Matki Bożej i Apostołów; - porównuje starotestamentowy i nowotestamentowy obraz Boga; - rozważa, czy współczesność można nazwać czasami królestwa Bożego; - układa współczesna przypowieść o królestwie Bożym; - rozważa, czy pełnię człowieczeństwa można osiągnąć samotnie; - interpretuje wybrane fragmenty Ewangelii synoptycznej z uwzględnieniem jej intencji – wyznania wiary; - przeprowadza sondaż na temat

<p>i szczerze; - definiuje dwa znaczenia słowa „piekło”; - odpowiada na pytanie, czym w świetle wiary w Chrystusa jest śmierć; - interpretuje fragmenty Ewangelii dotyczące zapewnienia Chrystusa o wiecznej asystencji oraz wniebowstąpienia.</p>	<p>i dokonuje oceny moralnej zjawiska w świetle Ewangelii; - rozważa związek Wcielenia z ludzką codziennością; - opowiada o Karolu de Foucauld; - interpretuje dzieło malarskie przedstawiające zstąpienie do piekieł ze szczególnym uwzględnieniem symbolicznych detali; - omawia sakramenty w świetle Paschy Chrystusa; - interpretuje paradoks związany z wiarą w obecność Boga.</p>		<p>doświadczenia Boga przez swoich bliskich.</p>
---	--	--	--

Rozdział III Daję wam Siebie

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń: - rozumie istotę znaku; - wymienia wszystkie sakramenty i określa dary, jakie dzięki nim otrzymujemy; - podaje informacje na temat swojego chrztu świętego na podstawie wywiadu z rodzicami; - rozumie istotę działania Ducha Świętego (metaforę przemieniania, wyrażenie Boski Artysta); - analizuje świadectwo bierzmowanej i dokonuje; - wskazuje etapy ustanowienia Eucharystii; - definiuje Eucharystię oraz wskazuje jej cel i znaczenie dla życia chrześcijanina; - zna treść pierwszego</p>	<p>Uczeń: - określa sposób, w jaki Bóg okazuje człowiekowi miłość; - interpretuje wyznania Josepha Ratzingera na temat łaski chrztu świętego; - zna obrzędy chrztu świętego; - pisze list do rodzica, wcielając się w młodą osobę przeżywającą kryzys wiary; - opowiada o Kamilu de Lelli jako przykładzie działania Ducha Świętego w życiu człowieka; - opowiada o wydarzeniach z Wieczernika, redagując opis uczuć z perspektywy osoby biorącej w nich udział; - dostrzega związek między cudem</p>	<p>Uczeń: - opisuje wybrane gesty lub symbole liturgiczne i je interpretuje; - redaguje modlitwę dziękczynną za dar chrztu; - wskazuje różnice pomiędzy „duchem” a „Duchem Świętym”; - czyta fragmenty Ewangelii mówiące o Ostatniej Wieczerzy i porównuje je; - rozważa, na czym polega wyjątkowość spotkania z Bogiem w niedzielnej Mszy Świętej; - interpretuje postawę pokory opisaną przez Benedykta XVI w przemówieniu; - przedstawia informacje na temat Światowego Dnia</p>	<p>Uczeń: - rozważa różnice pomiędzy sakramentami i magią; - rozważa, czy ludzie nieochrzczeni mogą być zbawieni; - wymienia owoce Ducha Świętego i rozważa ich aktualność; - rozważa, dlaczego Kościół poleca przyjmować Komunię świętą przynajmniej raz w roku w czasie wielkanocnym; - omawia trudności życia Kościoła w wybranym państwie, w którym chrześcijaństwo jest zakazane; - rozważa problem, czy Bóg przebacza każdy grzech; - rozważa, czy</p>

<p>przykazania kościelnego;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia kolejne części i ich obrzędy Mszy Świętej; - wskazuje cel i sens uczestniczenia we Mszy Świętej; - wie, na czym polega pełne uczestnictwo we Mszy Świętej; - rozumie istotę przebaczenia; - wskazuje warunki Bożego przebaczenia; - zna warunki dobrej spowiedzi; - dokonuje autorefleksji dotyczącej czasu chorowania; - wie, w czym wyraża się troska Jezusa i Kościoła o chorych; - wymienia różne rodzaje powołań; - podaje przykład osoby, która wypełniła swoje powołanie i uzasadnia wybór; - wyraża swoje oczekiwania na temat cech księdza; - wyjaśnia istotę powołania kapłańskiego; - wymienia stopnie sakramentu święceń; - wskazuje podstawy udanego małżeństwa; - definiuje „prawdziwą miłość”; - zna wiek, w którym można zawrzeć małżeństwo i rozumie takie ograniczenie; - podaje informacje na temat kilku świętych żyjących na przestrzeni wieków; - wyjaśnia istotę świętości. 	<p>rozmnożenia chleba a nauczaniem Jezusa o chlebie żywym;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie nakaz uczestniczenia w niedzielnej Mszy Świętej pomimo ustanowienia Eucharystii w Wielki Czwartek; - dobiera cytaty biblijne ilustrujące poszczególne obrzędy Mszy Świętej; - wskazuje rolę Kościoła w Bożym przebaczeniu; - interpretuje świadectwo rówieśniczki w świetle chrześcijańskiej nauki o cierpieniu; - zna przebieg sakramentu namaszczenia chorych i jego skutki dla osób wierzących; - wskazuje cechę wspólną (sens) wszystkich rodzajów powołań; - zna wypowiedź Benedykta XVI na temat kapłanów i uzasadnia ją; - porównuje powołanie świeckich i duchownych; - wie bardzo ogólnie, jak przebiega sakrament święceń i kto go udziela; - analizuje wyniki ankiety na temat małżeństwa; - porównuje treść cywilnej i kościelnej przysięgi małżeńskiej; - podaje argumenty potwierdzające tezę, że świętość nie jest postawą przestarzałą (jest aktualna); - opowiada o św. Ignacym Loyoli, 	<p>Chorego;</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektuje gazetkę na temat różnych powołań; - definiuje pojęcia „kanonizacja” i „beatyfikacja”; - przygotowuje informacje o świętym lub błogosławionym ogłoszonym przez bł. Jana Pawła II. 	<p>cierpienie i choroba są Bożą karą za grzechy;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa, jaka jest istota powołania i jakie są relacje między wolnością a powołaniem; - rozważa problem, czyje oczekiwania powinien spełniać ksiądz; - rozważa atrakcyjność świętości we współczesnym świecie.
--	---	---	---

	<p>ukazując aktualność istotnych wyborów świętego;</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady ludzi dążących do świętości i wskazuje elementy ich biografii, które mogą być inspiracją dla nastolatków. 		
--	---	--	--

Rozdział IV Szukam dobra

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiada dzieje Józefa Egipskiego; - rozumie pojęcie „Opatrzność”; - opowiada dzieje Mojżesza; - interpretuje imię Boże „Jestem, Który Jestem”; - opisuje historię wybranej osoby, w której losach dostrzega Boże prowadzenie do nawrócenia; - rozumie pojęcie autorytetu, - podaje cechy autorytetu ludzkiego i cechy autorytetu Boga; - opiniuje przykładowe decyzje moralne na podstawie opisu sytuacji; - definiuje, czym jest sumienie; - podaje przykłady bezinteresownego włączania się w życie rodziny; - zna znaczenia słowa „błogosławiony”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady działania Bożej Opatrzności („szczęścia w nieszczęściu”); - aktualizuje historię Józefa Egipskiego; - wskazuje cechy Mojżesza, które ułatwiały i które utrudniały mu realizowanie jego powołania; - aktualizuje historię Mojżesza; - dokonuje interpretacji dzieła malarskiego, charakteryzując Mojżesza; - na podstawie fragmentów Księgi Wyjścia wyjaśnia znaczenie Paschy dla Izraelitów; - interpretuje fragmenty Ewangelii mówiące o słabości autorytetów ludzkich; - rozważa zagrożenie sekt w życiu młodych ludzi; - rozumie, że człowiek ponosi odpowiedzialność za swoje sumienie; - wyjaśnia, na czym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie „Opatrzność”; - rozważa przyczyny wzbraniania się Mojżesza przed podjęciem zadania, które wyznaczył mu Bóg; - wymienia plagi egipskie i analizuje wybrany cud opisany w Księdze Wyjścia; - definiuje pojęcie autorytetu; - wymienia rodzaje autorytetu; - wyjaśnia znaczenie związków wyrazowych ze słowem „sumienie”, podaje przykłady z życia ilustrujące różne znaczenia; - przeprowadza ankietę na temat gotowości poświęcania się wśród członków starszego i młodego pokolenia; - porównuje dwa ewangeliczne przekazy Błogosławieństw. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje ikonograficzne wyobrażenie Bożej Opatrzności w świetle fragmentu Pisma Świętego (Rz 8, 28a); - rozważa, dlaczego Opatrzność Boża nie zapobiega całkowicie ludzkim cierpieniom; - opowiada dzieje Mojżesza na podstawie opowiadania św. Szczepana; - rozważa, czy opis wyjścia Izraela z niewoli egipskiej jest kroniką; - formułuje rady, jak rozemnić prawdziwy autorytet życiowy; - rozważa, czy autorytet Boga jest autorytetem specjalisty czy przełożonego; - wie, czym różni się chrześcijańskie rozumienie sumienia od innych ujęć; - rozważa, czy można kochać innych, jeśli nie kocha się siebie; - rozważa, czy Błogosławieństwami mogą być wskazówką życiową także dla osób

	<p>polega doskonałość przykazania miłości;</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje tekst Ośmiu Błogosławieństw i konfrontuje go z potocznym rozumieniem szczęścia; - aktualizuje przesłanie Błogosławieństw, podając przykłady z życia współczesnej młodzieży. 		niewierzących.
--	--	--	----------------

Rozdział V
Wskazuję ci drogę

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcia „dobro” i „dobroć”; - opowiada o życiu ukrytym Jezusa w Nazarecie; - przedstawia przykład dobrego człowieka; - umie podzielić przykazania na te, które dotyczą relacji z Bogiem, i te, które dotyczą bliźniego; - interpretuje przykazania: wskazuje osoby oraz wartości, które są chronione przez przykazania; - podaje przykłady współczesnych bożków; - przeformułuje pierwsze przykazania z zakazu na nakaz; - interpretuje pierwsze przykazania; - rozumie na czym polega wzywanie Boga w błahych i niewłaściwych sprawach; - rozumie słowa Nowego Testamentu o wzywaniu Jezusa jako 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje słowa dwunastoletniego Jezusa wypowiedziane w czasie odnalezienia go w Świątyni; - rozumie znaczenie przykazań w życiu chrześcijanina oraz ich wpływ na godność człowieka; - charakteryzuje mechanizm działania sekty; - podaje cechy prawdziwego i fałszywego obrazu Boga; - rozumie istotę kultu obrazów; - rozumie niebezpieczeństwa tkwiące w bałwochwalstwie, bluźnierstwie i krzywoprzysięstwie; - podaje historyczne przykłady bałwochwalstwa; - uzasadnia religijny sens świętowania niedzieli (układa pytania z perspektywy niewierzącego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje dojrzałość bierzmowanego chrześcijanina z odpowiedzialnością żydowskiego 13-latka; - porównuje sens rzymskich sentencji prawnych z przykazaniami; - przygotowuje informacje na temat współczesnych sekt i nowych ruchów religijnych; - rozważa, w co wierzą ateści; - przygotowuje planszę z „Litanią do Najświętszego Imienia Jezus”; - analizuje etymologię słowa „niedziela” w różnych językach, wykonuje planszę pogładową; - rozważa, dlaczego Kościół, pomimo że jest święty, potrzebuje reform; - analizuje codzienna prasę, wskazując przykłady nietolerancji religijnej w Europie; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa istotę powołania chrześcijańskiego: zwykle czy niezwykle życie; - rozważa aktualność problemów poruszanych przez Dekalog; - zabiera głos w dyskusji na temat kultu obrazów; - rozważa, czy noszenie medalików i krzyżyków jako biżuterii jest nadużywaniem świętych znaków; - rozważa, czy można żyć bez świętowania; - pisze list do rówieśnika wspierający go w wierze; - podaje historyczne przykłady męczenników sumienia, odwołując się do różnych epok; - rozważa problemy współczesne związane z tolerancją i wartościami chrześcijańskimi

<p>Pana (Rz 10, 9-10 oraz Mt 7, 21);</p> <ul style="list-style-type: none"> - redaguje wypowiedź na forum internetowym; - wymienia różne formy pobożności; - omawia sposoby świętowania w rodzinie; - omawia kwestię świętowania szabatu i niedzieli; - wymienia ważne święta, które nie zawsze przypadają w niedzielę; - wymienia wartości i zagrożenia życia społecznego i kościelnego w XV i XVI wieku; - wskazuje postulaty reformacji; - zna postać Marcina Lutra; - zna ogólną sytuację dotyczącą reformacji i reformy Kościoła w Polsce; - wie o różnych narodowościach i religiach w Rzeczypospolitej Obojga Narodów; - zna niektóre postacie mające wpływ na reformę Kościoła katolickiego w Polsce (szczególnie rolę ks. Piotra Skargi SJ); - podaje informacje o Kościele greckokatolickim; - rozumie wąski i szerszy sens przykazań 4-7; - rozumie ewangeliczne określenie posiadania w „nienawiści ojca i matki”; - rozumie pozytywny sens piątego przykazania; 	<p>rówieśnika, pisze na ten temat list do rówieśnika);</p> <ul style="list-style-type: none"> - układa plan dnia świątecznego; - omawia stanowisko Soboru Trydenckiego wobec postulatów reformacji; - omawia postać Tomasz Morusa jako męczennika sumienia oraz patrona rządzących; - rozumie doniosłość pokoju religijnego na ziemiach Rzeczypospolitej Obojga Narodów; - redaguje współczesną polszczyzną modlitwę za ojczyznę Piotra Skargi; - omawia istotę unii brzeskiej; - porównuje współczesną rodzinę z rodziną starożytnych Izraelitów; - interpretuje fragmenty Pisma Świętego mówiące o relacjach dzieci z rodzicami; - buduje drzewo genealogiczne swojej rodziny; - rozumie odpowiedzialność za życie własne oraz bliźniego, np. w kontekście głodu na świecie; - wskazuje brak miłości jako przyczynę łamania piątego przykazania; - rozpatruje problem zakochanych nastolatków z perspektywy młodzieży i rodziców; - przedstawia starotestamentową i nowotestamentową 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie wspólną symbolikę różnych religii w architekturze: omawia symboliczne znaczenie wieży w architekturze sakralnej; - opracowuje historię swojej rodziny na podstawie dostępnych dokumentów z uwzględnieniem kontekstu społecznego, kulturowego, religijnego; - przygotowuje afisz zachęcający do udziału w Marszu Życia; - interpretuje obraz „Portret małżeństwa Arnolfinich”, uwzględniając symboliczne znaczenie elementów związanych z małżeństwem; - wymienia pozytywne cechy, które pozwalają unikać kradzieży; - podaje przykłady zadośćuczynienia w sytuacji kłamstwa; - uzasadnia, że dziewięte i dziesiąte przykazanie są streszczeniem drugiej tablicy przykazań (przykazań 4-10); - zna biografię świętego, którego życie jest przykładem walki z pożądlivością; - układa własne modlitwy; - rozumie sens powiedzenia: modlitwa żyje z wierności; - dokonuje parafrazy „Hymnu o miłości” św. Pawła, uwzględniając współczesne realia. 	<p>w świetle historii;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa, czy wiara chrześcijańska pomaga czy przeszkadza w relacjach z wyznawcami innych religii; - przygotowuje oś czasu uwzględniając informacje o wyznawcach różnych religii zamieszkujących region; - rozważa, czy przeszłość rodziny, narodu i Kościoła wpływa na jego własną przyszłość; - rozważa, czy zabijanie podczas wojny jest wykroczeniem przeciwko piątemu przykazaniu; - rozważa związki przyjaźni z miłością; - rozważa, czy przywłaszczenie jedzenia, gdy jest się głodnym, jest kradzieżą; - rozważa istotę manipulacji jako wykroczenia przeciwko ósmemu przykazaniu; - rozważa słowa Benedykta XVI jako kontrargument w dyskusji na temat Dekalogu jako systemu zakazów; - rozważa, czy modlitwa może przemieniać ludzi i świat; - rozważa, czy prawdziwa miłość może istnieć bez Boga.
---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - wie o problemach współczesnych związanych z szacunkiem do życia, czyli dotyczących ochrony życia od poczęcia do śmierci naturalnej; - podaje przykłady łamania piątego przykazania; - wskazuje zagrożenia miłości dla współczesnych nastolatków; - wymienia grzechy przeciw czystości; - rozumie istotę czystości w narzeczeństwie i małżeństwie; - wymienia przyczyny kradzieży; - rozważa związek siódmego przykazania z przykazaniem miłości; - rozumie istotę ściągania i plagiatu jako kradzieży; - wskazuje przyczyny kłamstw; - rozumie różnicę między kłamstwem, obmową, oszczerstwem i lekkomyślnym osądem; - podaje skutki kłamstwa dla kłamcy i okłamywanego; - rozumie istotę sytuacji, kiedy nie należy mówić prawdy; - rozumie dwa znaczenia słowa „pożądać” i odnosi je do dziewiątego i dziesiątego przykazania; - wskazuje pozytywne aspekty dziewiątego i dziesiątego przykazania; - podaje sposoby, które 	<ul style="list-style-type: none"> interpretację szóstego przykazania, z uwzględnieniem kontekstu biblijnego; - redaguje w punktach poradnik dla małżeństw, w którym uwzględnia etykę chrześcijańską; - sporządza wykres słupkowy pokazujący tendencję w rozwoju nieuczciwości w szkole (ściąganie); - porównuje definicje kradzieży z kodeksu karnego i KKK; - wyjaśnia pozytywny sens siódmego przykazania; - interpretuje postawy bohaterów literackich dotyczących kłamstwa; - formułuje kontrargumenty wobec „zwolenników” mówienia nieprawdy; - interpretuje fragmenty NT w kontekście ósmego przykazania; - dokonuje oceny moralnej pożyteczności w świetle tradycji biblijnej i nauczania Kościoła; - opracowuje rady dotyczące sztuki modlenia się; - interpretuje teksty Pisma Świętego dotyczące modlitwy; - dokonuje praktycznej aktualizacji przykazania miłości bliźniego w świetle słów Benedykta XVI; - dokonuje „pozytywnej” parafrazy „Hymnu o miłości” św. Pawła; - wymienia grzechy przeciw miłości Bożej. 		
--	--	--	--

<p>umożliwiają walkę z pożądliwością; - opisuje modlitwę Jezusa, - dokonuje autorefleksji, czym jest modlitwa, - zna podstawowe postawy, gesty i formy modlitwy; - rozumie sens wezwania „Trwajcie w miłości mojej”.</p>			
--	--	--	--

Rozdział VI
Idę z wami. Rok liturgiczny

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń: - wyjaśnia potoczne związki frazeologiczne związane ze słowem „krzyż”; - interpretuje przesłanie religijne płynące z Krzyża Chrystusa; - wymienia współczesne przejawy kultu Krzyża; - zna datę święta Podwyższenia Krzyża Świętego; - zna części różańca; - rozumie hierarchię: Eucharystia – różaniec; - wymienia kilkoro świętych; - odróżnia uroczystość Wszystkich Świętych od wspomnienia wszystkich wiernych zmarłych (Dnia Zadusznego); - rozumie sens naśladowania świętych; - przedstawia postać Jana Chrzciciela; - podaje dwa znaczenia adwentu jako oczekiwania;</p>	<p>Uczeń: - rozumie pojęcie „Drzewo Życia” w odniesieniu do krzyża; - zna świadectwo wiary Wojciecha Kilara, rozważa sensowność składania świadectw; - rozumie, że różaniec jest modlitwą chrystocentryczną i kontemplacyjną; - rozumie istotę Kościoła pielgrzymującego, oczyszczającego się i niebiańskiego (np. łączy określenia z definicjami); - interpretuje sens oczekiwania w tekście literackim; - określa znaczenie symboli adwentowych; - wskazuje różnice między ewangelicznym i tradycyjnym (potocznym) przekazem o Bożym Narodzeniu; - interpretuje dzieło malarskie, wskazując</p>	<p>Uczeń: - przygotowuje interpretację malarskiego przedstawienia Krzyża; - wymienia „apostołów różańca” i podaje krótkie informacje biograficzne na ich temat; - wyjaśnia istotę Kościoła pielgrzymującego, oczyszczającego się i niebiańskiego; - rozważa niesprzeczność kultu świętych z wiarą w Jednego Boga; - zna świętych, którzy są patronami członków rodziny; - analizuje adwent w życiu człowieka współczesnego; - wyjaśnia znaczenie Bożego Narodzenia jako Wcielenia Syna Bożego, który sprawił, że życie ma sens, - interpretuje fragmenty Pisma Świętego mówiące o uniżeniu Jezusa</p>	<p>Uczeń: - przedstawia historię interpretacji znaku Krzyża (etapy kultu); - rozważa, dlaczego krzyż chrześcijański nie jest ani amuletem, ani talizmanem; - rozważa, czy różaniec jest modlitwą odpowiednią dla współczesnego człowieka; - przedstawia etapy w rozwoju kultu świętych; - rozumie chrześcijaństwo jako wspólnotę, która wyzwala z poczucia samotności; - przedstawia religijny sens obchodów ku czci świętych i litanii do wszystkich świętych; - rozważa ważność przeszłości, teraźniejszości i przyszłości w chrześcijaństwie; - rozważa, dlaczego Bóg jako drogę zbawienia człowieka wybrał uniżenie</p>

<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje specyfikę adwentu jako okresu liturgicznego i czas jego trwania; - rozumie symbolikę światła i ciemności; - rozumie religijny (nie tylko tradycyjny) sens Bożego Narodzenia; - rozumie łacińskie sformułowanie <i>Ut unum sint</i>; - wskazuje na chrzest jako podstawę wspólnoty Kościołów, - rozumie różnicę między tolerancją a akceptacją; - wskazuje ludzki i Boży czynnik ekumenizmu; - rozumie religijne znaczenie wielkiego postu; - wyjaśnia symbolikę wielkopostną; - wymienia nabożeństwa wielkopostne; - wymienia części Triduum Paschalnego i wyjaśnia treść obchodów poszczególnych dni; - przyporządkowuje każdej części Triduum Paschalnego określone obrzędy; - wymienia uroczystości i ważniejsze święta maryjne oraz podaje ich daty; - wylicza różne formy kultu maryjnego; - podaje podstawowe prawdy wiary związane z Duchem Świętym; - wymienia symbole Ducha Świętego; - wie, kiedy obchodzimy Uroczystość Zesłania Ducha Świętego. 	<ul style="list-style-type: none"> motywy uniżenia i Boskości Jezusa; - dokonuje autoanalizy: Co wiem o wiernych innych Kościołów; - rozumie określenie „ekumenizm” i podaje warunki ruchu ekumenicznego; - proponuje inne nazwy dla okresu wielkiego postu; - analizuje jałmużną modlitwy i post jako praktyki pokutne; - rozumie znaczenie obchodów Triduum Paschalnego w życiu chrześcijanina; - rozumie związek Eucharystii i Triduum Paschalnego; - interpretuje różne określenia dla Wielkanocy; - charakteryzuje rozwój pobożności maryjnej bł. Jana Pawła II; - interpretuje biblijną scenę pod Krzyżem w kontekście pochodzenia kultu maryjnego; - przedstawia rolę kultu maryjnego w historii Polski; - podejmuje próbę samodzielnego określenia symboliki Ducha Świętego; - interpretuje fragmenty „Sekwencji o Duchu Świętym”. 	<ul style="list-style-type: none"> Chrystusa; - przygotowuje notkę prasową o Tygodniu Modlitw o Jedność Chrześcijan; - analizuje treść pieśni wielkopostnych, - wyjaśnia znaczenie modlitwy, postu i jałmużny w Wielkim Poście; - objaśnia znaczenie obrzędów Triduum Paschalnego; - interpretuje symbole wielkanocne; - rozważa wpływ objawień maryjnych na życie człowieka wierzącego; - wyjaśnia symbolikę Ducha Świętego; - zna pojęcie „Paraklet”; - przygotowuje mapę myśli na temat działania Ducha Świętego w Kościele. 	<ul style="list-style-type: none"> i śmierć, a nie potęgę; - rozważa, czy ekumenizm jest zagrożeniem wiary, czy wynika z wiary; - samodzielnie analizuje niedzielne czytania wielkopostne; - dobiera cytaty biblijne do obrzędów Triduum Paschalnego; - zna tekst Jasnogórskich Ślubów Narodu Polskiego, interpretuje go i ocenia stopień ich realizacji; - układa „Modlitwę gimnazjalisty do Ducha Świętego”; - rozważa, jak odróżnić autosugestię od działania Ducha Świętego.
--	---	---	---

--	--	--	--

Wymagania edukacyjne z religii

Kl. III gimnazjum

opracowane na podstawie materiałów katechetycznych

„Chodźmy razem” z serii „Odsłonić twarz Chrystusa”

zgodny z programem nauczania nr AZ-3-01/10

Ocena celująca:

Uczeń:

- twórczo rozwija własne uzdolnienia;
- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą;
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych
- potrafi zastosować zdobyte wiadomości we własnym życiu;
- wypowiada się logicznie i wyczerpująco na dany temat;
- uczestniczy i osiąga sukcesy w konkursach, olimpiadach,
- angażuje się w pracę poza lekcyjną: gazetki religijne, montaż słowno – muzyczne, koła religijne, oprawę liturgiczną, zaangażowanie w parafię;
- zeszyt jest prowadzony systematycznie i odznacza się wyjątkową estetyką;
- podczas modlitwy uczeń zawsze przyjmuje właściwą postawę ciała i jest skupiony na rozmowę z Bogiem;
- zgłasza propozycję form modlitwy.

Rozdział I

Jako w niebie, tak i na ziemi - Świat, który powierzył mi Bóg

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nazywa uczucia bohaterki tekstu literackiego; - w tekście psalmu wskazuje cytaty ilustrujące stan psychiczny człowieka; - wymienia trzy typy doświadczenia religijnego; - opowiada własnymi słowami przypowieść Kierkegaarda (przytoczoną w tekście J. Ratzingera); - streszcza, co spotkało św. Pawła na Areopagu; - omawia rolę Stańczyka na dworze królów polskich; - podaje przykłady współczesnych zagrożeń; - wskazuje na podstawowe zadania państwa i Kościoła. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia niektóre powody odrzucania Boga przez ludzi; - wyjaśnia pojęcie obojętności religijnej; - rozumie chrześcijańskie pojęcie teraźniejszości i przyszłości jako czasu należącego do Boga; - podejmuje próbę interpretacji opowiadania w kontekście głoszenia wiary; - dostrzega podobieństwo omawianych podczas lekcji postaci w reprezentowanej przez nich postawie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje papieską wypowiedź o odpowiedzialności; - zauważa związki między światem dorosłych a światem młodzieży; - podaje przykład postaci historycznej lub literackiej, która pod wpływem jakiegoś przeżycia nawróciła się; - omawia trzy typy doświadczenia religijnego; - dokonuje porównania opowieści o błaznie i św. Pawle; - formułuje i omawia zasady angażowania się chrześcijan w życie społeczne. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa, czy Bóg powierza człowiekowi zadania, których nie jest w stanie wykonać; - podaje przykłady typów doświadczenia religijnego; - aktualizuje wiedzę religijną, wskazując współczesne przykłady brania odpowiedzialności za lokalne problemy; - analizuje relacje między biznesem, polityką a etyką.

Rozdział II

Bądź wola Twoja – Żyję, aby kochać

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcie <i>caritas</i>; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie sens

<p>niejednoznaczność pojęcia miłości;</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje różne formy miłości; - wskazuje na ideał chrześcijańskiej miłości- <i>agape</i> i jej źródło – Boga; - rozumie miłość jako odpowiedź na Boży dar; - wskazuje odpowiedzialność jako fundament miłości; - zna przykazanie miłości bliźniego; - podaje życiowe przykłady braku miłości własnej; - podaje przykłady (współczesne) naruszania godności życia człowieka; - rozumie pojęcia: aborcja, eutanazja; - zna i rozumie pojęcia: <i>cywilizacja miłości</i> i <i>cywilizacja śmierci</i>; - opowiada o małżeństwie Quattrocchich, - wymienia cele małżeństwa według nauczania Kościoła; - wskazuje miłość jako podstawowe powołanie każdego chrześcijanina; - wylicza różne formy realizacji powołania do miłości (małżeństwo, 	<p>życiowe i literackie różnych form miłości;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia cztery wymiary miłości (przywiązanie, przyjaźń, <i>eros</i>, <i>agape</i>); - interpretuje fragmenty Nowego Testamentu; - rozumie rozróżnienie między dojrzałą miłością siebie i egoizmem; - zna naukę Kościoła dotyczącą życia ludzkiego; - opowiada o świętości Joanny Beretty Molli; - podaje przejawy cywilizacji miłości i cywilizacji śmierci; - łączy cytaty z Biblii z wydarzeniami z życia błogosławionych – małżeństwa Quattrocchich; - uogólnia postawę św. Maksymiliana Kolbego; - rozumie pozornosc zwycięstwa wynikającego z władzy czy siły. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje organizację <i>Caritas</i>; - rozważa godność miłości między mężczyzną a kobietą; - podaje pełną interpretację przykazania miłości bliźniego; - podaje przykłady (historyczne) naruszania godności życia człowieka; - zapoznaje się z inicjatywą duchowej adopcji dziecka poczętego; - podaje szczegółowe informacje na temat cywilizacji miłości, - wyjaśnia metaforę „parami do nieba”; - rozważa relacje między miłością lub jej brakiem i poczuciem szczęścia; - wie, na czym polega naśladowanie Jezusa Chrystusa. 	<p>teoretycznych podziałów miłości;</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje teksty literackie z wykorzystaniem poznanych wiadomości; - wyjaśnia różnicę między dojrzałą miłością własną a egoizmem; - gromadzi argumenty dotyczące współczesnej sytuacji etycznej; - łączy tematykę godności życia ludzkiego z encykliką <i>Evangelium vitae</i>; - zabiera głos w dyskusji na temat cywilizacji miłości i cywilizacji życia; - wyjaśnia znaczenie rodziny w cywilizacji miłości (nauczanie Jana Pawła II w „Liście do rodzin”); - przewartościowuje pojęcie zwycięstwa i klęski w kontekście wiary.
---	---	--	--

<p>służba innym w życiu zakonnym, kapłańskim, samotnym);</p> <p>- charakteryzuje św. Maksymiliana Kolbego.</p>			
--	--	--	--

Rozdział III

Ale nas zbaw ode złego – Jesteśmy świątynią Ducha Świętego

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje człowieka dojrzałego; - wie, że sakrament bierzmowania wyciska niezatarte znamię duchowe; - pisze prośbę o udzieleniu mu sakramentu bierzmowania; - wymienia dary Ducha Świętego i wyjaśnia je; - prezentuje sylwetkę Hanny Chrzanowskiej; - rozumie pojęcie charyzmatu; - wskazuje miłość jako miarę charyzmatów; - rozumie pojęcie laikatu; - wskazuje codzienny styl życia i dokonywane wybory jako najważniejszą formę apostołowania; - opowiada o bł. o. Janie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia obrzędy bierzmowania; - wyjaśnia symboliczne znaczenie namaszczenia i nałożenia ręki; - opowiada o słudze Bożym Franciszku Blachnickim; - wyjaśnia określenie „owocne życie” w świetle Pisma Świętego; - podaje przykłady charyzmatów wymienionych w Biblii i innych; - odróżnia pojęcie charyzmatu od talentu, umiejętności; - podaje przykłady różnych inicjatyw działalności świeckich w Kościele; - wskazuje źródło siły ojca Beyzyma (i każdego chrześcijanina). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia wybór imienia na bierzmowanie; - wyjaśnia związek wiary z sakramentem bierzmowania; - charakteryzuje Ruch Światło-Życie; - rozróżnia owocność życia dla siebie od owoców życia dla innych; - wyjaśnia pojęcie charyzmatu; - prezentuje współczesnego charyzmatyka; - prezentuje informacje na temat wybranego katolickiego ruchu młodzieżowego; - wskazuje konkretne działanie jako apostołstwo. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabiera głos w dyskusji na temat: „Po co bierzmowanie?”; - redaguje poradnik „Sztuka owocnego życia”; - tłumaczy różnicę między charyzmatem a talentem; - zabiera głos w dyskusji na temat relacji charyzmatów i świętości; - rozważa problem wartości apostołstwa świeckich i osób konsekrowanych; - zabiera głos w dyskusji na temat motywów poświęcenia ze strony niewierzących.

Beyzymie;			
- wymienia uczynki miłosierdzia co do duszy i co do ciała.			

Rozdział IV
Ojciec nasz, któryś jest w niebie – Dzieci jednego Boga

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia kilka nazw religii i poprawnie je zapisuje; - wyjaśnia sformułowanie „dzieci jednego Boga”; - rozumie określenia „lud wybrany” oraz „starsi bracia w wierze”; - wyjaśnia, na czym polega antysemityzm, i wie, że jest on grzechem; - zna pojęcia: monoteizm, religia abrahamiczna, Allah, Koran; - wie, kim był Mahomet; - rozumie pojęcie „apokryf”; - nazywa tradycję, w której urodził się Jezus; - podaje przykłady znaków; - wie, na czym polega 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie przyczynę wielości religii; - potrafi opisać stosunek Kościoła katolickiego do innych religii; - podaje po 3 podobieństwa i różnice między judaizmem a chrześcijaństwem; - podaje przynajmniej trzy cechy islamu; - wyjaśnia pojęcie: fanatyzm religijny; - krótko opisuje kulturę starożytnych żydów; - wyjaśnia zwyczaj nadawania imienia; - omawia historię formowania się <i>Credo</i> (bez szczegółów); - wyjaśnia znaczenie <i>Credo</i> dla chrześcijanina; - rozumie i wyjaśnia znaczenie soborów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje, że religia jest wyrazem pragnienia prawdy i Boga; - podaje poznaną na lekcji definicję religii i rozumie, czym jest w religii kult, struktura organizacyjna, doktryna i moralność; - wymienia religie o największej liczbie wyznawców; - wymienia najważniejsze różnice między buddyzmem a chrześcijaństwem; - podaje, jaki jest związek Jezusa z judaizmem (konkretne fakty); - opisuje wybrany zwyczaj żydowski; - porównuje chrześcijaństwo z islamem; - rozróżnia wyznawców islamu i ekstremistów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objaśnia znaczenie zasady wolności sumienia i wyznania; - wyjaśnia relację między chrześcijaństwem a judaizmem; - podaje przykłady postaw antysemitycznych, np. <i>holokaust</i>, i przeciwnych; - wyjaśnia stosunek Kościoła katolickiego do islamu; - charakteryzuje wybrany filar islamu; - podaje przykłady znaków trwałych i nietrwałych, zewnętrznych i duchowych; - przeprowadza analogię między obrzezaniem a chrztem; - omawia bardzo ogólnie na czym polega herezja manichejska i jej związek ze

<p>obrzezanie i rozumie jego religijną istotę;</p> <p>- zna <i>Credo</i>;</p> <p>- rozumie słowa: <i>credo</i>, sobór, herezja;</p> <p>- opowiada o drodze wiary Blaise'a Pascala i św. Teresy Benedykty od Krzyża (Edyty Stein);</p> <p>- wyjaśnia określenie „dziedzictwo”;</p> <p>- rozumie określenie „mała ojczyzna”;</p> <p>- rozważa powody niewiary w Boga,</p> <p>- wskazuje istotę wiary chrześcijańskiej.</p>	<p>powszechnych;</p> <p>- rozumie istotę tradycji kościelnej i Tradycji w Kościele;</p> <p>- podaje przykłady polskiego dziedzictwa religijnego;</p> <p>- rozumie związek między poznaniem naukowym a poznaniem poprzez wiarę,</p> <p>- ukazuje trudności w wierze oraz sposoby ich przezwyciężania.</p>	<p>islamskich;</p> <p>- rozumie znaczenie tragicznej śmierci biskupa P. Clavierie i jego muzułmańskiego kierowcy;</p> <p>- definiuje pojęcie „apokryf”;</p> <p>- zna nazwę języka, którym mówił Jezus;</p> <p>- wyjaśnia etymologię imienia „Jezus”;</p> <p>- wyjaśnia słowa: <i>credo</i>, sobór, herezja;</p> <p>- wymienia „Tryptyk rzymski” jako poemat Jana Pawła II i interpretuje fragment o wędrowce Abrahama;</p> <p>- wskazuje dwa sposoby przekazywania tradycji apostołskiej;</p> <p>- prezentuje sylwetkę kardynała Stefana Wyszyńskiego;</p> <p>- tłumaczy określenie „mała ojczyzna”;</p> <p>- analizuje wiarę chrześcijanina w odniesieniu do jego życia (wiara mocna, letnia, utrata wiary).</p>	<p>współczesnymi produktami kultury;</p> <p>- rozważa kondycję współczesnego chrześcijaństwa w kontekście sporów o wiarę dawniej i dzisiaj;</p> <p>- wyjaśnia istotę tradycji kościelnej i Tradycji w Kościele;</p> <p>- zabiera głos w dyskusji na temat wartości we współczesnej kulturze;</p> <p>- wyjaśnia związek między poznaniem naukowym a poznaniem poprzez wiarę;</p> <p>- rozważa problem utraty wiary.</p>
--	--	---	--

Rozdział V

Nie wódź nas na pokuszenie – Mocni w wierze

<p>Ocena</p> <p>dopuszczająca</p>	<p>Ocena</p> <p>dostateczna</p>	<p>Ocena</p> <p>dobra</p>	<p>Ocena</p> <p>bardzo dobra</p>
---	---	---	--

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiada historię Jonasza; - zna prawdę wiary o istnieniu aniołów i szatana; - rozumie pojęcie szatana jako bytu osobowego; - opowiada o kuszeniu Jezusa na pustyni; - opowiada o powołaniu Apostołów Mateusza i Andrzeja, - rozumie rolę proroków biblijnych; - wie, na czym polega i na czym nie polega grzech przeciw Duchowi Świętemu; - interpretuje przypowieść o Dobrym Pasterzu; - podaje przykłady cudów ze Starego i Nowego Testamentu; - zna nowotestamentowe wydarzenie uzdrowienia Bartymeusza; - przywołuje kontekst sytuacyjny powstania <i>Modlitwy Pańskiej</i>. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje i uogólnia postawę Jonasza; - wie, co oznacza w dokładnym tłumaczeniu: „nie wódź nas na pokuszenie”; - opowiada o powołaniu proroka Izajasza i Jeremiasza; - wyjaśnia znaczenie pokory i pychy w relacji Bóg – człowiek; - podaje znaczenie cudu dla judaizmu i chrześcijaństwa; - rozumie sens modlitwy <i>Ojciec nasz</i> (całościowa interpretacja i wyjaśnienie poszczególnych sekwencji). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia relację Jonasza z Bogiem; - rozumie aktualność Pisma Świętego, podając przykłady współczesnych pokus: interpretuje kuszenie Jezusa na pustyni; - podaje przykłady współczesne powołania Bożego; - wyjaśnia znaczenie proroków w Biblii; - odnajduje w psalmach cytaty według zadanych kryteriów; - interpretuje postawę nowotestamentowego Bartymeusza; - rozumie istotę <i>Modlitwy Pańskiej</i> jako streszczenia Ewangelii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia postawy buntu w świetle wiary; - interpretuje rozmowę Boga z Kainem z księgi Rodzaju o odpowiedzialności człowieka za grzech; - interpretuje teksty Pisma Świętego w odniesieniu do konkretnych sytuacji życiowych; - wyjaśnia istotę chrześcijańskiej nadziei; - podaje różne znaczenia słowa „cud” i wskazuje na rozumienie biblijne;
---	--	---	--

Rozdział VI

Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj – Wierzę w Kościół

Ocena	Ocena	Ocena	Ocena
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że Kościół jest wspólnotą widzialną wyposażoną w niewidzialne dobra; - wskazuje na przejawy świętości i grzeszności Kościoła; - rozumie funkcję i zadania biskupów i papieża; - podaje podstawowe informacje o swojej parafii, diecezji i papieżu; - podaje podstawowe informacje z biografii Jana Pawła II; - wymienia przymioty Kościoła z <i>Credo</i>; - wymienia zagrożenia jedności Kościoła; - wskazuje Chrystusa jako źródło jedności Kościoła; - omawia znaczenie Apostołów w życiu Kościoła; - wymienia przyczyny rozłamów w Kościele; - wymienia inne niż katolicki Kościoły chrześcijańskie; - rozumie określenie „bracia odłączeni”; - wie o Tygodniu Modlitw o Jedność Chrześcijan; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na rolę Ducha Świętego w formowaniu się Kościoła i wymienia etapy formowania się Kościoła; - podaje przykłady biblijnych obrazów Kościoła; - zna pojęcia: proboszcz, wikariusz, diakon, parafia, dekanat, diecezja, biskup diecezjalny, biskup pomocniczy, kolegium biskupów, episkopat, kuria biskupia, Kuria rzymska, Stolica Apostolska, nuncjusz, kolegium kardynalskie, sukcesja apostołska; - wymienia trzy dokonania Jana Pawła II i uzasadnia ich wagę; - rozumie, na czym polega świętość Kościoła; - rozumie, na czym polega powszechność Kościoła; - rozumie, na czym polega apostołstwo Kościoła; - wiąże skutki bierzmowania z cechami Kościoła; - podaje przykłady rozłamów w Kościele i ich konsekwencji; - zna stanowiska Kościoła katolickiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia Boże pochodzenie Kościoła; - wskazuje Dzieje Apostolskie jako księgę biblijną mówiącą o młodym Kościele; - wyjaśnia znaczenie hierarchii w Kościele; - wymienia metropolitę swojej archidiecezji; - charakteryzuje przesłanie Jana Pawła II; - zna przydomki nadawane Janowi Pawłowi II; - omawia przymioty Kościoła; - wyjaśnia sens określenia Kościoła jako „ikony Trójjedynego Boga”; - wymienia znaki świętości Kościoła; - opisuje historię rozłamów Kościoła z uwzględnieniem chronologii i tła historycznego; - wymienia inne niż katolicki Kościoły chrześcijańskie i podaje czas ich powstania (wiek); - rozważa różnicę między jednością a ujednoczeniem; - wymienia cechy niezbędne w dialogu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadza wywiad ze starszą osobą na temat Kościoła; - analizuje wykres graficzny: odzwierciedlenie struktury Kościoła, powołując się zdobyte wiadomości, - uzasadnia przydomek Jana Pawła II, powołując się na jego konkretne dokonania; - wyjaśnia, na czym polega jedność Kościoła; - wyjaśnia kategorię świętości Kościoła, wspólnoty, człowieka; - rozumie, na czym polega powszechność Kościoła; - wyjaśnia, na czym polega apostołskość Kościoła; - komentuje zagrożenia jedności Kościoła; - wyjaśnia stanowisko Kościoła katolickiego wobec braci odłączonych; - szczegółowo charakteryzuje wybrany Kościół chrześcijański; - podejmuje dyskusję na temat wzbogacającego aspektu różnic między ludźmi; - ocenia skuteczność
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na chrzest jako na podstawę jedności chrześcijan; - opisuje, powołując się na Pismo Święte, z czego wynika zadanie misyjne Kościoła; - wymienia metody działalności misyjnej; - podaje przykłady krajów misyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> wobec braci odłączonych; - rozumie zasady dialogu i ich związek z ekumenizmem; - przedstawia etapy działalności misyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> między ludźmi i wspólnotami; - wymienia wspólne elementy wiary chrześcijan; - wymienia cechy różnych Kościołów, które mogą ubogacić chrześcijaństwo; - charakteryzuje akcję adopcji na odległość. 	<ul style="list-style-type: none"> i adekwatność wybranych metod ewangelizacyjnych; - rozważa, czy Polska jest krajem misyjnym.
--	---	--	---

Rozdział VII

I odpuść nam nasze winy, jako i my... – Z historii Kościoła

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje epokę oświecenia; - rozumie pojęcia: racjonalizm, deizm, ateizm, empiryzm; - rozumie pojęcia: sekularyzacja, laicyzacja; - wymienia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie, że rolę rozumu, wolności i łaski Bożej w akcie wiary; - charakteryzuje postać św. Jana de la Salle; - omawia skutki rewolucji francuskiej dla Kościoła; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcia: racjonalizm, deizm, ateizm, empiryzm; - charakteryzuje człowieka realizującego wartości chrześcijańskie; - wskazuje na korzenie godności człowieka; - charakteryzuje wybrane 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje moralność oparta na Ewangelii z moralnością oparta na naturalnych odczuciach; - podejmuje refleksję nad ideałem współczesnego świętego; - zabiera głos w dyskusji nad

<p>zgromadzenia zakonne, świętych oraz formy kultu, które miały znaczenie dla odrodzenia Kościoła w XIX w.;</p> <p>- omawia pojęcie nieomyślności w Kościele;</p> <p>- omawia cztery sposoby poznawania świata;</p> <p>- rozumie pojęcie „nauka społeczna Kościoła”;</p> <p>- definiuje pojęcie „grzech społeczny”;</p> <p>- wymienia kryteria oceny moralności czynu;</p> <p>- wie o działalności Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”;</p> <p>- wskazuje żywotne do dziś przejawy religijności XVIII-wiecznej.</p>	<p>- charakteryzuje liberalizm jako ideologię państwa narodowego;</p> <p>- opisuje zmiany społeczne w XIX wieku;</p> <p>- ocenia konsekwencje tych zmian dla społeczeństwa i religii;</p> <p>- uzasadnia pozorną sprzeczność wiary i badań naukowych;</p> <p>- ocenia pod względem moralnym wybrane wynalazki XX wieku;</p> <p>- dokonuje ukierunkowanej interpretacji tekstu poetyckiego (M. Czuku, <i>Sonet III</i>);</p> <p>- wie, kim był bł. Fryderyk Ozanam;</p> <p>- ocenia epokę saską;</p> <p>- porównuje czasy saskie z czasami oświecenia katolickiego.</p>	<p>zgromadzenie zakonne powstałe w XIX wieku;</p> <p>- wyjaśnia pojęcia: sekularyzacja, laicyzacja;</p> <p>- omawia powody zwołania Soboru Watykańskiego I;</p> <p>- zna podstawowe postanowienia Soboru Watykańskiego I dotyczące wiary oraz prymatu i nieomyślności papieża;</p> <p>- wymienia idee oświeceniowe, które stały się przyczyną odrzucenia wiary w Boga;</p> <p>- wyjaśnia pojęcie „nauka społeczna Kościoła”;</p> <p>- interpretuje scenę Sądu Ostatecznego;</p> <p>- ocenia współczesne inicjatywy społeczne dla dobra innych (szczególnie „Dzieło Nowego Tysiąclecia”);</p> <p>- wie, kim był bł. o. Rafał Chyliński.</p>	<p>racjonalnością wiary;</p> <p>- podaje argumenty, dlaczego sama wiara w postęp jest naiwnością;</p> <p>- stosuje kryteria oceny moralności czynu w dyskusji;</p> <p>- rozważa kwestię odpowiedzialności za „grzech społeczny”;</p> <p>- rozważa związek wolności narodu z życiem zgodnym z Ewangelią.</p>
--	--	--	---

Rozdział VIII

Przyjdź królestwo Twoje – Szczęśliwi, którzy uwierzyli

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

<p>- zna Ewangelię o bogatym młodzieńcu;</p> <p>- umie powiązać drugie błogosławieństwo z problemem cierpienia na świecie;</p> <p>- odpowiada na pytanie, dlaczego Jezus przyjął cierpienie;</p> <p>umie powiązać trzecie błogosławieństwo z problemem agresji na świecie;</p> <p>- umie powiązać czwarte błogosławieństwo z problemem niesprawiedliwości na świecie,</p> <p>- zna przypowieść o robotnikach w winnicy;</p> <p>- umie powiązać piąte błogosławieństwo z problemem nienawiści na świecie;</p> <p>- rozumie miłosierdzie w dwóch obszarach: przebaczenia i uczynków miłosierdzia wobec potrzebujących</p> <p>- operuje określeniem „obłuda”, rozumie obłudę jako grzech;</p> <p>- umie powiązać szóste błogosławieństwo z problemem zakłamania i fałszu na świecie;</p> <p>- widzi związek między nieuporządkowanym dążeniem do przyjemności</p>	<p>- wie, o czym mówił Jezus w Kazaniu na Górze;</p> <p>- wie, na czym polega ewangeliczny ideał ubóstwa;</p> <p>- interpretuje błogosławieństwa ewangeliczne, podając przykłady z życia;</p> <p>- zna źródło cytatu: „zło dobrem zwyciężaj”;</p> <p>- opowiada o życiu bł. Jerzego Popiełuszki i podaje go jako przykład ewangelicznego „Nikomu złem za zło nie odpłacajcie”;</p> <p>- opowiada o spotkaniu Jana Pawła II z Ali Agcą;</p> <p>- wymienia aspekty czystości: czystość serca, ciała, wiary;</p> <p>- wie, kim był św. Jan Bosko;</p> <p>- wie, na czym polega ewangeliczny pokój;</p> <p>- rozumie utwór ks. T. Fedorowicza o błogosławieństwach;</p> <p>- rozumie koncepcję szczęścia sformułowaną w Ośmiu Błogosławieństwach.</p>	<p>- interpretuje postawę bogatego młodzieńca;</p> <p>- wyjaśnia, na czym polega ewangeliczny ideał ubóstwa;</p> <p>- wyjaśnia, na czym polega ewangeliczna odwaga;</p> <p>- wymienia rodzaje smutku (zgodnie z tekstem „Cierpienie i szczęście”);</p> <p>- argumentuje, że cichość i łagodność ma moc przemiany świata;</p> <p>- rozumie istotę ludzkiej i Bożej sprawiedliwości;</p> <p>- charakteryzuje postawę ewangelicznie sprawiedliwych;</p> <p>- wyjaśnia, na czym polega ewangeliczne miłosierdzie;</p> <p>- podaje przykłady osób, które postąpiły miłosiernie;</p> <p>- podaje przykłady z Ewangelii miłosierdzia okazanego przez Jezusa;</p> <p>- podaje przykłady czystości serca, ciała i wiary;</p> <p>- wskazuje środki artystyczne, które posłużyły malarzowi do oddania czystości Matki Bożej;</p> <p>- rozumie mechanizm eskalacji przemocy</p>	<p>- podejmuje dyskusję na temat istoty i sensu cierpienia;</p> <p>- ocenia współczesną cywilizację pod względem przemocy i walki z przemocą;</p> <p>- interpretuje przypowieść o robotnikach w winnicy w świetle czwartego błogosławieństwa;</p> <p>- wskazuje na współczesne przykłady ewangelicznego miłosierdzia;</p> <p>- wyjaśnia związek między czystością, wolnością i wiernością;</p> <p>- podaje przykłady, jak może przeciwstawić się masowej kulturze propagującej konsumpcjonizm zmysłowy i erotyczny;</p> <p>- opisuje związek między ewangelicznym pokojem a Eucharystią;</p> <p>- interpretuje utwór ks. T. Fedorowicza o błogosławieństwach,</p> <p>- interpretuje ósme błogosławieństwo w kontekście pierwszych siedmiu.</p>
--	---	---	--

<p>a brakiem czystości;</p> <p>- umie powiązać siódme błogosławieństwo z problemem wojny i agresji na świecie;</p> <p>- umie powiązać ósme błogosławieństwo z problemem wierności ideałom życiowym na świecie;</p> <p>- wie, że chrześcijanie współcześnie są prześladowani;</p> <p>- zna tekst Ośmiu Błogosławieństw.</p>		<p>(„piekielny krąg”);</p> <p>- opowiada o św. Janie Bosko;</p> <p>- określa aktualność słów o prześladowaniu chrześcijan z <i>Listu do Rzymian</i>;</p> <p>- podaje konkretne przykłady prześladowania chrześcijan dzisiaj.</p>	
--	--	--	--

Rozdział IX

Święć się imię Twoje – Rok liturgiczny

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <p>- mówi, kim są aniołowie;</p> <p>- opisuje wyobrażenia Anioła Stróża;</p> <p>- wie, jak modlić się na różańcu;</p> <p>- zna części i tajemnice różańca,</p> <p>- wskazuje tajemnice różańca powiązane z Duchem Świętym;</p> <p>- wskazuje daty najważniejszych świąt i uroczystości roku liturgicznego;</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- przywołuje biblijne sytuacje, w których uczestniczą aniołowie;</p> <p>- analizuje artystyczne wizerunki aniołów;</p> <p>- rozumie znaczenie perspektywy Matki w modlitwie różańcowej;</p> <p>- interpretuje malarskie przedstawienia Matki Bożej w kontekście modlitwy różańcowej;</p> <p>- charakteryzuje istotę chrześcijańskiego kultu świętych w kontekście mody na Halloween;</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- podaje w porządku chronologicznym podstawowe informacje dotyczące kultu aniołów,</p> <p>- rozważa rolę aniołów w świetle wiary chrześcijańskiej;</p> <p>- rozumie miejsce modlitwy różańcowej w życiu chrześcijanina;</p> <p>- wymienia różne sposoby modlitwy różańcowej;</p> <p>- charakteryzuje nabożeństwo fatimskie;</p> <p>- omawia teologiczny</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- tworzy antologię poezji polskiej o aniołach;</p> <p>- przygotowuje rozważania do wybranej części różańca;</p> <p>- zabiera głos w dyskusji na temat różańca na lusterku kierowcy jako znaku wiary lub amuletu;</p> <p>- proponuje alternatywne do Halloween działania samorządu uczniowskiego;</p> <p>- podejmuje dyskusję na temat cmentarza jako</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozumie, czym jest Kościół: pielgrzymujący, oczyszczający się i niebiański; - wyjaśnia, dlaczego Dzień Zaduszny nie jest dniem smutnym; - wyjaśnia różnicę między władzą Chrystusa a władzą ludzką; -charakteryzuje specyfikę adwentu jako okresu liturgicznego; - wymienia i omawia znaczenie zwyczajów adwentowych; - wskazuje zagrożenia autentycznego przeżywania świąt Bożego Narodzenia; - opowiada o narodzeniu Jezusa; - zna tradycję szopek bożonarodzeniowych; - wyjaśni specyfikę Wielkiego Postu; - wylicza różne motywacje postu i wskazuje motywację religijną; - zna przebieg liturgii w Wielkim Tygodniu; - podaje egzystencjalne przykłady przekraczania samego siebie; - rozumie pojęcie miłosierdzia Bożego; - rozpoznanie wizerunek 	<ul style="list-style-type: none"> - podejmuje refleksję na znakiem wiary - krzyżem w kontekście wiadomości o królowaniu Chrystusa; - interpretuje dialog Piłata z Jezusem; - przywołuje dosłowne znaczenie fragmentu Pieśni nad Pieśniami; - interpretuje czytania liturgiczne na uroczystość Narodzenia Pańskiego (Rodowód Jezusa); - wyjaśnia znaczenie wyrazu „Słowo” w Ewangelii według św. Jana; - rozumie różnicę między nawróceniem a poprawą; - rozumie znaczenie świętowania w okresie wielkanocnym; - interpretuje trzecie przykazanie kościelne; - podaje przykłady miłosierdzia Bożego; - opowiada o św. Faustynie Kowalskiej; - interpretuje nowotestamentowy opis wniebowstąpienia w świetle starożytnej koncepcji budowy wszechświata; - rozumie znaczenie słowa „charyzmat”; 	<ul style="list-style-type: none"> sens obchodów ku czci świętych; - porównuje chrześcijański kult świętych z Halloween, wyciąga wnioski z tego porównania; - wymienia formy chrześcijańskiej troski o zmarłych; interpretuje sens konkretnej lokalizacji uroczystości Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata w roku liturgicznym; - wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa; - rozumie znaczenie słowa „paruzja”; - zna znaczenie słowa <i>Maranatha</i>; - podejmuje refleksję nad istotą chrześcijańskiego rozumienia nadziei; - wyjaśnia podwójne znaczenie sformułowania: „Daję wam Słowo”; - projektuje żłóbek bożonarodzeniowy nawiązujący do życia klasy, szkoły, rodziny; - wyjaśnia, w jaki sposób post sprzyja rozwojowi człowieka; - rozumie nawrócenie jako proces życiowy 	<ul style="list-style-type: none"> „miejsca nadziei”; - zna historię Uroczystości Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata; - wyjaśnia paradoks królewskiej godności Jezusa Chrystusa; - interpretuje fragment Pieśni nad Pieśniami w kontekście adwentu; - rozumie zależność między chrześcijańska nadzieją a postulatem aktywnego działania; - wskazuje w Biblii kilka tekstów mówiących o doświadczeniu nadziei; - podejmuje dyskusje na temat przeciwstawienia się współczesnej kulturze konsumpcyjnej; - charakteryzuje znaczenie Wielkiego Postu, powołując się na biblijne dzieje zbawienia; - definiuje: poprawę oraz nawrócenie i porównuje je ze sobą; - wyjaśnia, na czym polega paradoks Ewangelii; - zabiera głos w dyskusji na temat tytułu książki <i>Śmierć? Każdemu polecam!</i>; - zabiera głos w dyskusji na temat potrzeby orędzia Bożego
--	---	--	--

<p>Chrystusa Miłosiernego;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie fragmenty NT dotyczące wniebowstąpienia; - wymienia dary i owoce Ducha Świętego; - wymienia różne wyobrażenia Ducha Świętego; - wymienia formy kultu Serca Jezusa. 	<ul style="list-style-type: none"> - zna historię uroczystości Bożego Ciała; - opowiada o św. Małgorzacie Marii Alacoque. 	<p>i pojedynczy akt;</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta fragmenty Pisma Świętego opisujące wydarzenia, których pamiętką są kolejne dni Triduum Paschalnego; - wyjaśnia sens okresu wielkanocnego; - wymienia oktawy świąt; - interpretuje fragmenty <i>Dzienniczka św. Faustyny Kowalskiej</i>; - interpretuje fragmenty NT dotyczące wniebowstąpienia; - charakteryzuje poszczególne dary Ducha Świętego; - wyjaśnia różnicę między uzdolnieniem a charyzmatem; - wiąże Boże Ciało ze świętem Eucharystii; - zapoznaje się z obietnicami danymi przez Chrystusa św. Małgorzacie Marii. 	<p>miłosierdzia we współczesnym świecie;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje opowiadania biblijne, których treść jest pozornie sprzeczna z naukami przyrodniczymi; - porównuje Pięćdziesiątnicę z wydarzeniem na Synaju; - opiniuje wypowiedź o Duchu Świętym (krytycznie odnosi się do wypowiedzi), formułuje swoje przykłady; - zabiera głos w dyskusji nad potrzebą demonstracji wiary (procesja) we współczesnym świecie; - uzasadnia, że kult Serca Jezusa ma uzasadnienie w Piśmie Świętym.
--	---	--	--